

Deel 4 van 6: legitieme macht

Het bestaansrecht van de or

De or heeft recht van spreken dankzij de Wor. Toch is het voor or's zoeken naar de balans. Wanneer ga je "in je recht staan"? In dit artikel lees je over de waarde van de legitieme macht.

De or heeft een wettelijke controlerende en toetsende taak. Het is van onschatbare waarde dat de or een gelijkwaardige machtspositie heeft met de bestuurder. Het overlegrecht (Wor art. 23) is er duidelijk over. Daarnaast heeft de or uiteenlopende bevoegdheden om zijn taak in te vullen en om deze rechten te beschermen. Kortom, de legitieme (= wettelijke) macht van de or staat krachtig in de Wor. Maar: een or die hamert op de Wor, wordt al snel gezien als ouderwets en te formeel. Er hangt een stevige spruitjeslucht om de formele or. Daar heb je als or geen trek in.

Waar gebeurd: Een bestuurder zegt bij een omvangrijke reorganisatie: 'Natuurlijk zijn jullie suggesties zeer welkom, maar wat mij betreft hoeft dit niet via een formele aanvraag.' Wat doe je dan als or?

Legitieme macht is bestaansrecht or

Juist dankzij de Wor zijn er ondernemingsraden en spelregels. Deze zijn niet voor niets vastgelegd. Wees niet bang om formeel gevonden te worden. Want als de gewoonte ontstaat dat de or de wet zelf niet zo nauw neemt, dan is het einde zoek. De legitieme macht is het bestaansrecht van de or.

Verplichtingen zijn zinvol

Als een bestuurder de or tijdig betreft en de or zijn rol pakt, dan is formaliteit juist waardevol.

- Met een formele aanvraag zet de bestuurder de aanleiding en voorgestelde oplossing op schrift. Dit helpt de or, het management en de collega's om de plannen te begrijpen.
- Na een aanvraag geeft de or zijn oordeel en kan zijn expliciete steun communiceren. Doe dit bijvoorbeeld in een or-nieuwsbrief. De mening van een or is namelijk geloofwaardiger dan die van het management...

Eerder verscheen het inleidende artikel over positiemacht en persoonsmacht en wat dit betekent voor de or. Er zijn zes machtsbronnen*.

1. Deskundigheidsmacht (december 2022)
2. Referentiemacht
3. Informatiemacht
4. Legitieme macht
5. Belonen
6. Straffen

*Raven., B. H. (1992) *A power/interaction model of interpersonal influence: French & Raven thirty years later*. *Journal of Social Behavior & Personality*, 7 (2), 217-244.

Balans tussen "recht van spreken" en "in je recht staan"?

Begin bij de inhoudelijke discussie over het onderwerp. Maak duidelijk wat belangrijk is en waarom. Naleven van de Wor is namelijk geen doel op zich. Actief bijdragen aan de kwaliteit en de acceptatie van plannen is dat wel. En als het spannend wordt? Benut eerst informeel en later formeel de legitieme macht, door de bestuurder fijntjes te wijzen op zijn verantwoordelijkheid. Dan kan je daarna altijd nog in je recht gaan staan. **1**

KATRIEN HUGENHOLTZ,

MAATSCHAP VOOR MEDEZEGGENSCHAP
WWW.MVMZ.NL

SAMEN MET ANNETTE TERPSTRA AUTEUR VAN
MAGTIG MOOIE MEDEZEGGENSCHAP

SPEEL HET SPEL EN VERGROOT HET EFFECT VAN JOUW ONDERNEMINGSRAAD

ISBN 9789493277199